

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 29 [665]

Аўторак, 27 кастрычніка 1987 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года.

Выходзіць раз у тыдзень

Цана 2 кап.

21 кастрычніка 1987 года адбыўся чарговы Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС. Пленум разгледзеў пытанні, звязаныя з 70-годдзем Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і некаторымі бягучымі задачамі.

З дакладам па гэтых пытаннях выступіў Генеральны

Пленум ЦК КПСС

сакратар ЦК КПСС М. С. Гарбачоў.

Пленум адобрыў асноўныя палажэнні і вывады, выкладзеныя ў дакладзе М. С. Гарбачова, і прыняў адпаведную паставу па даданым пытанню.

Пленум разгледзеў арганаізыйнае пытанне.

Пленум задаволіў просьбу т. Аліева Г. А. аб вызваленні яго ад абавязкаў члена Палітбюро ЦК КПСС у сувязі з выходам на пенсію па стану здароўя.

На гэтым Пленум ЦК КПСС закончыў сваю работу. (ТАСС).

29-га кастрычніка—

Дзень нараджэння камсамола

КАМСАМОЛЬЦЫІ ЮНАКІ І ДЗЯУЧАТЫІ АВАЛОДВАЙЦЕ СПАДЧЫНАІ ВЯЛІКАГА ЛЕНІНА! ВУЧЫЦЕСЯ ПРАЦАВАЦІ ВЫСОКАЭФЕКТЫВНА, ТВОРЧА, АКТЫВНА!

(З Заклікаў ЦК КПСС да 70-годдзя Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі).

БАЯВЫ АВАНГАРД

Ленінскі камсамол — напярэдадні змяняльнага свята. 29-га кастрычніка ён адзначаць 69-ю гадавіну з дня свайго нараджэння. У той ужо далёкі час на зары Савецкай улады перадавы атрад юнакоў і дзяўчат аб'яднаў у Расійскі Камуністычны Саюз Моладзі (РКСМ), што з'явілася важнай падзеяй у жыцці маладой Краіны Саветаў. Усеасаюзным Ленінскім Камуністычным Саюзам Моладзі арганізацыя пачала называцца з 1926 года.

У Ленінскага камсамола — слаўная гісторыя. Самаадданай працай, гераізмам, праяўленымі ў гады грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў, камсамольцы даказалі безпавабную адданасць Камуністычнай партыі. Ідэям У. І. Леніна і Вялікага Кастрычніка.

КПСС высокая ацэнкае ўклад савецкай моладзі ў сацыялістычнае і камуністычнае будаўніцтва. ВЛКСМ узнагароджаны шасцю ордэнамі. З 1922 г. Ленінскаму камсамолу прадстаўлена права рэкамендацыі сваіх лепшых выхаванцаў у рады Камуністычнай партыі.

Сёння ВЛКСМ аб'ядноўвае каля 41 млн. членаў. Штогод у яго рады ўліваецца каля 4 млн. маладых людзей. Больш палавіны камсамольцаў працуюць у сферы матэрыяльнай вытворчасці, кожны пяты ўрач і кожны трэці настаўнік у краіне — камсамалец.

На долю цяперашняга маладога пакалення выпаў гонар удзельнічаць у буйнейшай мадэрнізацыі эканомікі, быць на перадавым рубяжы барацьбы за паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця савецкага грамадства. Камсамол прымае актыўны ўдзел у вырашэнні многіх народнагаспадарчых і сацыяльных задач: будаўніцтва БАМа і магістральных газоправодаў, асваенні раёнаў Поўначы, Сібіры, Далёкага Усходу, пераўтварэння Расійскага Нечарнага р'я. Больш істотным стаў удзел камсамола ў развіцці капітальнага будаўніцтва. У бягучай пяцігодцы яго сіламі ўзводзіцца 72 аб'екты, якія маюць ключавое народнагаспадарчае значэнне і аб'ядлены ўсеасаюзнымі.

Дзейнасць ВЛКСМ заслужы-

ла высокую ацэнку на XXVII з'ездзе КПСС. Адзначана, што «Камсамол дапамагае партыі выхоўваць моладзь у духу камунізму, далучаць яе да практычнага будаўніцтва новага грамадства, у кіраванне дзяржаўнымі і грамадскімі справамі, фарміраваць пакаленне ўсебакова развітых людзей, гатовых да працы і абароны Савецкай Радзімы».

У жыцці ўсіх камсамольскіх арганізацый адной з важнейшых падзей стаў XX з'езд ВЛКСМ, які адбыўся у красавіку юбілейнага для краіны года. Яго рашэнні сталі мабільваючай сілай для ўсёй моладзі на сапраўды рэвалюцыйныя пераўтварэнні. Галоўным напрамкам XII пяцігодкі для камсамольцаў з'явілася паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу. Вельмі адказная справа для моладзі — яе неспасрэчны ўдзел у ажыццяўленні Харчовай і Энергетычнай праграм нашай краіны.

XX з'езд ВЛКСМ нацеліў камтэты і пярвічныя камсамольскія арганізацыі на карэктную перабудову ўсёй іх дзейнасці на аснове демократызацыі ўнутрысаюзнага жыцця, пашырэння прасторы для ініцыятывы і творчасці юнакоў і дзяўчат. Клопаты аб маладой сям'і, паліпшэнне вытворчасці і рэалізацыі тавараў маладзёжнага асартымэнту, умацаванне матэрыяльнай базы для правядзення культурнага адпачынку, зацвярджэнне ў маладзёжным асяроддзі здаровага ладу жыцця, развіццё спорту і турызму — вось комплекс сацыяльных праблем моладзі, які павінен быць у полі зроку камітэтаў ВЛКСМ.

ВЛКСМ як баявы авангард закліканы весці за сабой моладзь, узначальваць яе арганізацыйна і ідэйна, удзяляць першаступенную ўвагу фарміраванню ў новага пакалення марксісцка-ленінскага светапогляду, выхавання савецкага патрыятызму і пралетарскага інтэрнацыяналізму.

Састаўной часткай ВЛКСМ з'яўляецца і камсамольская арганізацыя нашага ўніверсітэта, якая аб'ядноўвае ў сваіх радах звыш 3,2 тыс. студэнтаў, ма-

вучонай ступені доктара біялагічных навук.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат біялагічнага факультэта, калектывы кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін гораца вішуюць задушчыка гэтай кафедры дацэнта КІЕНЮ Аляксандра Іванавіча ў выпадку прысуджэння яму ВАКам

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат эканамічнага факультэта, кафедра АМАЭІ гораца вішуюць м. н. с. гэтай кафедры ПАНОВА Таццяну Ігараву за зацвярджэннем яе ВАКам у вучонай ступені кандыдата эканамічных навук.

МАГУТНАЯ ХВАЛЯ МІРУ

У мінулую суботу, у Міжнародны дзень ААН, па ўсёй нашай краіне — ад Далёкага Усходу да заходніх яе рубяжоў — прайшла «Хваля міру» — сусветная акцыя за забарону ядзернай зброі. «Мір і поўная ліквідацыя ядзерных узбраенняў да канца XX стагоддзя» — такім быў яе лозунг.

У сімвалічнай акцыі, якая ўзяла пачатак у японскім горадзе Хірасіма, што зведзё жэкі атамнай бомбардзіроўкі, і роўна ў поўдзень дайшла да нашай краіны, прынялі ўдзел мільёны савецкіх людзей. Усе яны далучылі свой рашучы голас да магутнай антываеннай хвалі, сказалі: «Не — ядзернай вайне!», «Спыніць гонку ўзбраенняў!».

Актыўнымі ўдзельнікамі «Хвалі міру» сталі выкладчыкі, супрацоў-

нікі і студэнты ГДУ. 12 гадзін... У студэнцкім парку каля помніка воінам, загінуўшым за вызваленне нашай Радзімы ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, сабраліся на антываенны мітынг прадстаўнікі парткома, рэктарата, прафкома ўніверсітэта, студэнты фізічнага факультэта. Мітынг адкрыў намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ М. Жукевіч. Затым слова было прадстаўлена ветрану Вялікай Айчыннай вайны дацэнту кафедры тэарэтычнай фізікі В. Р. Сіманаву. Са зброяй у руках абараняў Вячаслаў Рыгоравіч свабоду і незалежнасць нашай Радзімы, таму добра ведае цану міру. У яго выступленні прагучэлі наказы моладзі 80-х: рабіце усё для таго, каб захаваць мір на планеце, змагацца за нашы светлыя ідэалы. М. Жукевіч, былы воін-інтэрнацыяналіст, і студэнт

фізічнага факультэта А. Бойка, які адслужыў у родах Савецкай Арміі, гаварылі ў сваіх выступленнях аб тым, што сённяшняя моладзь дастойна сваіх дзедаў і бацькоў, яна пільна стаіць на варце заваёў Вялікага Кастрычніка, будзе змагацца за тое, каб ніколі на Зямлі не ўспыхнула полымя атамнага пажару.

На брацкую магілу загінуўшых воінаў былі ўскладзены кветкі, мінутай маўчання ўдзельнікі мітынгу ўшанавалі іх памяць.

Шматлікія галасы ў абарону міру далучылі на сваіх сходах выкладчыкі і студэнты ўсіх факультэтаў ўніверсітэта. У аўдыторыях, дзе праходзілі сходы ў рамках «Хвалі міру», панавала атмасфера аднудушнага імкнення ўсіх змагацца за мір ва ўсім свеце.

НА ЗДЫМКАХ: на мітынгу ў студэнцкім парку выступіў ветран Вялікай Айчыннай вайны В. Р. Сіманав.

выступае ветран Вялікай Айчыннай вайны В. Р. Сіманав. Фота А. Ульянікінай.

ЮНАЦТВА АДКРЫВАЕ СЯБЕ

Так называецца цыкл публічных лекцый, які арганізавалі абласная арганізацыя таварыства «Веды» і пражленне Усеасаюзнага таварыства. Ён будзе мытца на

працягу бягучага навуцальнага года перад студэнцкай моладдзю ўніверсітэта. Першая лекцыя гэтага цыкла — «Чалавечы фактары актыўнасці сацыяльнай творчасці моладзі» была прачытана

студэнтам-матэматыкам у мінулую сераду. З ёй выступіў кандыдат філосафскіх навук з Вышэйшай камсамольскай школы пры ЦК ВЛКСМ В. М. Сібіракоў.

БАЯВЫ АВАНГАРД

(Заганчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ладых выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Яна мае свае добрыя традыцыі, якія з кожным годам развіваюцца і панажонца. Адна з важнейшых задач камсамола ўніверсітэта на сучасным этапе — усмярная дашкольнае ў ажыццяўленні перабудовы вышэйшай школы, павышэнні якасці падрыхтоўкі і камуністычнага выхавання маладых спецыялістаў, шырокае ўкараненне ў практыку нашага жыцця разнастайных форм самакіравання, разгортванне актыўнасці і творчай ініцыятывы. У нас ёсць з каго браць прыклад. Перш за ўсё, гэта павышэнне якасці падрыхтоўкі студэнтаў — выдатная зучоба. Таму гэта раўняцца на ленынскіх стыпендыятаў В. Васільчава, А. Воінава, Т. Міхаліну з гісторыка-філалагічнага, У. Буракоўскага і К. Петракавец з матэматычнага, В. Зялёнага з фізічнага факультэтаў, купальніцкую стыпендыятку чарвячарку курсіну гістфіла А. Швелеву, Гонар камсамольскай арганізацыі ГДУ — яе народныя выбраннікі: дэпутат гарадскога Савета студэнт эканамічнага факультэта Г. Маторанка, дэпутаты раённага Савета — Н. Лапцкая з гістфіла і В. Ляўчук — з матфака.

На рахунку камсамольскіх арганізацый універсітэта нямала і працоўных поспехаў. Сёлетня, як і ў папярэднія гады, добрых паказчыкаў у сваёй дзейнасці дабілася пераважна большасць студэнцкіх атрадаў у летні перыяд і на асенніх сельскагаспадарчых работах. Аб гэтым сведчаць не толькі перавыкананне дагаворных абавязанстваў, але і шматлікія граматы і падзякі, якіх удасноены студэнты ГДУ за плённую працу, актыўную грамадскую дзейнасць па месцу дыслакацыі.

Свята камасолі мы сустракаем у значна большым часе — напярэдадні 70-годдзя Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. І гэта ў кожнага з нас выклікае асаблівае пацудоўнае ўзвешчэнне і вялікае гонар за нашу сацыялістычную Айчыну. Мы павінны аддаць увесь запал нашых маладых сэрцаў, сваю творчую ініцыятыву, каб не толькі стаць высокакваліфікаваным спецыялістамі, але і для таго, каб наша Радзіма яшчэ хутэй выходзіла на рубяжы, вызначаныя XXVII з'ездам КПСС.

М. ЖУКЕВІЧ,
нам. сакратара
камітэта ЛКСМБ
па ідэалагічнай рабоце.

Справадзачы і выбары ў камсамольскіх арганізацыях

Такая справадзачна-выбарная камсамольская канферэнцыя праводзілася на гісторыка-філалагічным факультэце ўпершыню. На пасяду сакратара камітэта камсамола гістфіла замест Сяргея Лысенкі, які стаў інструктарам абкома ЛКСМБ, дэлегатам канферэнцыі гэта было выбраць новага ваяка, лідэра, які б здолее павесці камсамольцаў за сабой, захапіць новымі цікавымі ідэямі, пачыненнямі. Удзельнікам канферэнцыі прадстаўлялася маршчымаць выбраць такога лідэра з некалькіх прапанаваных ім кандыдатаў: усебанова, дэталёва абмеркаваць кожную і аддаць свой голас за самага дастойнага.

Неградышчынасць правядзення канферэнцыі павінна была настроіць яе дэлегатаў на па-сапраўднаму дзелавы лад. Аднак гэтага не адбылося, бо сам пачатак канферэнцыі пайшоў, як кажуць, па накатавай, прывычнай каліе. Справадзачны даклад, з якім выступіў намеснік сакратара камітэта камсамола гістфіла Валерый Дамасканаў, прагучаў з трыбуны манатонна і сумна. У ім не адлюстравалася ў належнай ступені роля і месца камсамольскай арганізацыі факультэта ў перабудове вышэйшай адукацыі, паскарэнні сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, у прафесійнальнай падрыхтоўцы і выхаванні будучых спецыялістаў, павышэнні іх грамадскай актыўнасці.

Зусім павярхоўным, белым было выступленне начальніка штаба «Камсамольскага пражэктара» Т. Васільевай (тое, што сказала дзяўчына, дакладам не назавеш, бо гаварыць асабліва і не было аб чым: ніводнага рэйда штаба «КП» не праводзілася, не былі арганізаваны яго пасты ў камсамольскіх групах, а тыя рэдыя выпускі «Камсамольскага пражэктара», якія і з'яўляліся, не адтрымалі сваёй непасрэднай выхаваўчай ролі). Папавала зацішка і ў рабоце ідэйна-палітычнага сектара камітэта камсамола, які ўзначальваў А. Кабар. Жыццё, па яе словах, бурліла толькі ў дзювах камсамольскіх групаў факультэта. Тлумачылася гэта адрыўна камсамольскіх актывістаў ад студэнцкай моладзі.

Пасля такіх «справадзач» зала прыкметна засумавала. Бачна было: нічога са сказаннага вышэй нікога пакуль што не кранула, не ўсхвалявала. Ажылілі дэлегаты толькі тады, калі з трыбуны канферэнцыі прагучала канкрэтная крытыка ў адрас асобных камсамольцаў. Тут, як кажуць, закіпелі страці. Мікрафон проста не паспявалі перадаваць з рук у рукі — гаварылі, гаварылі, нешта даказвалі выступаючыя. Але ўсё гэта ў канчатковым выніку не стала канструктыўнай размовай, а ператварылася ў звычайны асабісты рахунак: ты пра мяне сказаў тое, што не варта было гаварыць з гэтай трыбуны, дык і я пра цябе скажу. Час між тым ішоў, а крытыка (не крытыка) працягвалася. Напрокі некаторых выступаючых у пасіўнасці — хранічэй хваробе камсамольцаў — парывалася: «А нашай ініцыятывы, ідэямі ніхто не цікавіцца!». Асабісты эмоцый дэлегатаў узляў верх над канкрэтнымі прапановамі, як жа жыць работу камітэта камсамола, усёй арганізацыі. Прынцып «Крытыкуеш — прапануйвай» не стаў галоўным на канферэнцыі. Дзелавы і больш канкрэтнымі былі толькі выступ-

ленні членаў камітэта камсамола А. Стомы, С. Ханені, Т. Мельнік.

Самае галоўнае пытанне — якое ж месца вылікаў па колькасці членаў ВЛКСМ арганізацыі ў сённяшніх значных пазіцыях і сённяшніх значных пазіцыях у нашым грамадстве, краіне — засталася па-за ўвагай камсамольцаў.

А каму як не ім, будучым настаўнікам гісторыі, літаратуры быць удзельнікамі гэтых перамен у нашым жыцці, ім жа фарміраваць палітычную свя-

ста самаадводаў дваіх з іх засталіся тры кандыдаты: В. Дамасканаў, С. Ханеня і Н. Аляксеева. Пачалося гора абмеркаванне кожнага з іх. В. Дамасканава на гістфіле добра ведаюць усе, С. Ханеню, з прычыны таго, што ён толькі другакурснік, крыху менш, а да Н. Аляксеевай, былой выпускніцы гістфіла, аднесліся некалькіх нацыяналістаў і неадверам. Яна ўжо год выкладае гісторыю ў Жлобінскай ЦШ № 8, паспе-ла, маўляў, забыць студэнцкія клопаты, праблемы сённяшняга студэнта ёй невядомы. Таму пры галасаванні ёй была аддана невялікая колькасць галасоў.

Галасаванне праводзілі не адзін раз, бо ніводны з кандыдатаў не набраў больш палавіны галасоў дэлегатаў канферэнцыі. Згодна Статута ВЛКСМ вырашана было выбраць новы са-стаў камітэта камсамола, а потым з яго — новага сакратара. І тут асобныя камсамольцы правялі сабе, мякка кажучы, не з лепшага боку. Яны дэман-стравалі пачалі пайкідаць залу, маўляў, бюракратам тут раз-вялі, шмат часу адймаюць.

Сакратара камітэта камсамо-ла ўсё ж выбраў. Ім стаў Ва-лерый Дамасканаў. А вост вы-баруў штаба «Камсамольскага пражэктара» так і не адбылося. Камсамольцы накіраваліся да выхаду. Абраны ім лідэр і но-вы састваў камітэта ЛКСМБ раз-гублена глядзелі ім услед.

Ці не застаюцца яны ў адзі-ноце і ў далейшай сваёй ра-боце?

КАБ ЛІДЭР НЕ ЗАСТАЎЯСЯ Ў АДЗІНОЦЕ...

домасць у школьнікаў — буду-чыні грамадства. Ім быць не-пасрэднымі ўдзельнікамі пера-будовы. Гэтая думка прагучала ў выступленні на канферэнцыі Т. Кабанавай, другога сакратара абкома камсамола. Ад ім абласнога камітэта ЛКСМБ яна выказала ўпэўненасць у тое, што камсамольскай арганіза-цыі гістфіла пад сілу гэтыя за-дачы.

А каб іх вырашаць, сёння неабходна кожнаму змяніць сваю пасіўную пазіцыю на актыўную. Умовы для гэтага ёсць. Узяць хоць бы тое ж студэнцкае самакіраванне. А яшчэ патрэбен сапраўдны лідэр камсамольцаў — чалавек з вя-лікім аўтарытэтам, добрым ар-ганізатарскім здольнасцямі і асабістымі якасцямі. Таму вы-бары яго праходзілі ў атма-сферы неўраўнадушнай заціка-ўленай. На пасяду сакратара ка-мітэта камсамола дэлегаты пра-панавалі пяць кандыдатур. Па-

Ганаровая місія лектара

У перабудове грамадскай свядомасці важнейшую ролю могуць адгрыць пярвічныя арганізацыі таварыства «Веды» у ВНУ. Не выпадкова ў апошні час прыцягненню да лекцыйнай прапаганды работнікаў вышэйшай школы надаецца ўсё большае значэнне. Аб гэтым сведчыць, у прыватнасці, і прынятая ў мінулым годзе сумесная пастанова калегіі Міністра БССР і прэзідыума Праўлення таварыства «Веды» рэспублікі аб актывізацыі ўдзелу ў ёй выкладчыкаў ВНУ. Рэктараты і кафедры вышэйшых навучальных устаноў павінны на справе стварэць умовы для плённай работы лектараў-вучоных, заахоўваючы іх працу, улічваючы яе пры падвадзэнні вынікаў сацыялістычнага спаборніцтва паміж факультэтамі і кафедрамі, атэстацыі кадрў.

Для рэалізацыі гэтай пастановы мэтазгодна структура арганіза-цыі таварыства ў ВНУ прывесці ў адпаведнасць са структурай вышэйшай школы.

Лектарскі калектыў таварыства «Веды» ГДУ аб'ядноўвае кафед-рны і факультэцкія арганізацыі, і яму прадстаўлен статус пяр-вічнай арганізацыі з правамі раённай. На кафедрах нам неабходна стварыць метадычныя секцыі з ліку вучоных-выкладчыкаў кафедры, якім прадстаіць працаваць пад кіраваннем адпаведнага бюро факультэцкай арганізацыі. Кіравніцтва ж усёй работай і контроль неабходна ажыццяўляць па схеме: прэзідыум праўлення — бюро пярвічнай арганізацыі — бюро секцыі; справадзачнасць — у ад-воротным парадку. Асноўнай задачай секцыі з'яўляецца ўдаскане-ленне якасці лекцыйнай работы, абгульчэнне і распаўсюджванне вопыту работы секцыі і пярвічных арганізацый. Гэтыя секцыі пад-справадзачны праўленню арганізацыі ВНУ і адказваюць за дзей-насць пастаянна дзеючых семінараў для лектараў.

Умовы для арганізацыі і паспяховай работы такіх секцыі ёсць на ўсіх грамадскіх кафедрах, з тымсама на факультэтах. Старшынні і бюро пярвічных арганізацый гэта ўдзяліць іх стварэнню асаблі-ва ўвагу, таму што пры камплектаванні метадычных секцыі членамі таварыства «Веды», якія зняты на адной кафедры, ства-раецца пераэманія і арганізацыі чытанія цыклаў, забяспечваю-ца амаль поўная адэкватнасць замены аднаго лектара іншым і г. д. Акрамя таго, у рамках секцыі больш эфектыўнай стане і работа па рэцэнзаванню і напісанню водзвіваў на лекцыі, атэстацыі лекта-раў і інш. Пярвічныя ж арганізацыі таварыства ГДУ ўдзяляюць гэтай рабоце вельмі мала ўвагі. За бягучы год было напісана толькі некалькі рэцэнзій на лекцыі выкладчыкаў кафедраў палі-эканоміі і галоўных эканомік, але толькі пасля настольніх прасоб рэфэрэнтаў абласнога таварыства. І таму, што ва ўмовах перабу-дowy галоўнае ў лекцыйнай прапагандзе не вал, а якасць, не гэта забываць аб рэцэнзаванні лекцый. Гэта дапаможа выцягнуць слабых бакі лекцыі і лектара ў рабоце з аўдыторыяй слухачоў.

Галоснасць, аб'ектыўнае параўнанне вынікаў і апэратывнае рас-паўсюджванне станючага вопыту, якія закліканы забяспечыць пра-зідыум праўлення арганізацыі ВНУ, не павінны абзліваць лекта-раў дапамогуць паслядоўна і справядліва ацаніць уклад кожнай секцыі.

Мы імкнемся да таго, каб уклад кожнай кафедры і факультэта дыферэнцыравана ацэнвалася пры падвадзэнні вынікаў у канцы кожнай пярвічнай арганізацыі і матываваную ацэнку. Стварэнне ж метадычных секцыі дэзволіць актывізаваць усю работу аргані-зацыі.

Пры падвадзэнні вынікаў сацыялістычнага спаборніцтва паміж факультэтамі і кафедрамі па раздзелу палітыка-выхаваўчай работы ўлічваюць дзейнасць пярвічных арганізацый таварыства, не абзлі-чваюць, правядзенню тэматычных вечароў і вечароў пытаньні больш увагі ўдзяляць рабоце пярвічных арганізацый таварыства і не лішнім было б у загадзе па універсітэце заахоўваць лепшыя прапаганды.

Праблем, як бачна, у нас яшчэ няма. І рашыць іх мы можам толькі тады, калі кожны з лектараў будзе адказна адносіцца да гэтай важнай, патрэбнай і ганаровай місіі — несіці веды ў масы.

Нашы госьці

НЕПЕРАМОЖНЫ АСІЛАК

Аматарам спорту не толькі нашай краіны, але і ўсяго свету добра вядома імя Аляксандра Мядзведзя. Ён трохразовы чэмпіён Алімпійскіх гульняў, семіразо-вы чэмпіён свету, шматразовы чэмпіён СССР па вольнай бар-рацьбе. Ён пакінуў барцоўскі ды-ван, застаўшыся непераможным. За свой доўгагадовы спартыўны подзвіг Аляксандр Васільевіч уда-стоены вышэйшай узнагароды Ра-дзімы — ордэна Леніна.

На мінулым тыдні А. Мядзведзь знаходзіўся ў Гомелі. Ён ўзначаль-ваў як суддзя міжнароднай катэ-горыі судзейскую калегію ў спа-борніцтвах на Кубак СССР па вольнай баррацьбе, якія праходзілі з 23 па 25 кастры-чніка ў адным з лепшых спартыўных збудаванняў рэспублі-кі — Гомельскім лёткаветлічым манежы ДФСТ «Динамо». У пятніцу Аляксандр Васільевіч быў госьцем нашага ўніверсітэта. У ак-тавай зале ён сустраўся са шматлі-кімі аматарамі спорту ГДУ і горада. Праслаўлены асілак па-драбязна расказаў пра свой доў-гі спартыўны шлях, адказаў на

многія пытанні. Ён расказаў і Кнізе ганаровых гасцей ГДУ.

Ад імя ўсіх прысутных госьця шчыра падзякаваў прарэктару ГДУ па звычайнаму навучанню Л. Н. Сечка і ўручыў яму граматы. На памяць аб цікавай сустрэчы трох-разоваму алімпійскаму чэмпіёну былі прыпаднесены сувенір і кветкі.

В. КАЛЯДА, загадчык кафедры фізыхавання, дацэнт.

Ганаровы госьць ГДУ А. Мядзведзь (другі злева) перад пачаткам сустрэчы з аматарамі спорту.

Фота А. УЛЬЯНКІНАЯ і Л. АКІНЧЫЦ.

В. СТАРАКОЖАВА, адказны сакратар таварыства «Веды» ГДУ, член партыі.

САСТАЎ ВУЧОНАГА САВЕТА

У адпаведнасці з загадам № 616 Мінвуза СССР ад 1 верасня 1987 года загадам на ўніверсітату зацверджаны састаў вучонага савета ГДУ тэрмінам на тры гады. У яго ўвайшлі:

- БОКУЦЬ Б. В. — рэктар універсітэта, акадэмік АН БССР.
- ШАМАЙТКОУ Л. А. — прарэктар па вучэбнай рабоце, член-карэспандэнт АН БССР.
- НАВУЧЫЦЕЛЬ М. В. — прарэктар па навуковай рабоце, прафесар.
- СЕВКА Л. Н. — прарэктар па звычайнаму навучанню, дацэнт.
- НАВУМЕНКА П. М. — прарэктар па АГР.
- ШАУЧЭНКА У. А. — прарэктар па капітальнаму будаўніцтву.
- АЛЕШКА С. Ф. — дэкан біялагічнага факультэта, дацэнт.
- АРЭШЧАНКА У. Д. — дэкан эканамічнага факультэта, прафесар.
- ГУЛЦІКІ М. Ф. — дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта, дацэнт.
- ЖОГЛА В. Г. — дэкан геалагічнага факультэта, дацэнт.
- ЗАЙЦАЎ Б. М. — дэкан факультэта фізікавання, дацэнт.
- ІВАНЮК А. І. — дэкан факультэта перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі, дацэнт.
- САННІКАВА А. В. — дэкан звычайнага факультэта, дацэнт.
- СЕЛЬКІН М. В. — дэкан матэматычнага факультэта, дацэнт.
- БОНДАРАЎ У. Ф. — загадчык кафедры палітэканоміі, дацэнт.
- КАЛМЫКІОУ У. М. — загадчык кафедры філасофіі, прафесар.
- КАЛЯДА В. А. — загадчык кафедры фізікавання, дацэнт.
- КАЧАТКОУ У. І. — загадчык кафедры навуковага камунізму, дацэнт.
- МАТУСЕВІЧ В. У. — загадчык кафедры гісторыі КПСС, дацэнт.
- ХАРЛАМАЎ І. Ф. — загадчык кафедры педагогікі і псіхалогіі, член-карэспандэнт АПН СССР.
- КАСЦЮХЭНКАВА В. М. — загадчыца бібліятэкі.
- СТАРАВОЙТАЎ М. І. — сакратар парткома, дацэнт.
- МУРАШКА М. Н. — старшыня прафкома, дацэнт.
- ДЗЕМІДЗЕНКА А. М. — сакратар камітэта ЛКСМБ ГДУ.
- КОЛЫШАВА Н. І. — старшыня прафкома студэнтаў.
- АНІЧЭНКА У. В. — загадчык кафедры беларускай мовы, прафесар.
- БАЛАКІН В. А. — загадчык кафедры фізікі цвёрмага цела, прафесар.
- БАРКОУ В. А. — загадчык кафедры тэарэтычных асноў фізікавання, дацэнт.
- ВАХРУШАЎ В. А. — загадчык кафедры мінералогіі і агульнай геалогіі, прафесар.
- КАРПЕЙ Т. В. — ст. выкладчык кафедры галіновых эканомік, дацэнт.
- КІЕНА А. І. — загадчык кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін, доктар біялагічных навук.
- МАКСІМЕЙ І. В. — загадчык кафедры матэматычных праблем кіравання, дацэнт.
- МІРОНЕНКА У. І. — загадчык кафедры дыфураўнэнняў, дацэнт.
- СЕРДЗІКОУ А. М. — загадчык кафедры аптыкі, доктар фізіка-матэматычных навук.
- СТАНКЕВІЧ А. А. — дацэнт кафедры беларускай мовы.
- СЦЯЦКО П. У. — загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства, прафесар.
- ЦІЦЯНКА В. Е. — загадчык кафедры аналізу гаспадарчай дзейнасці, прафесар.
- УШАКОУ Ю. С. — загадчык кафедры радыёфізікі, дацэнт.
- БАРОДЗІЧ І. І. — студэнтка 3-га курса эканамічнага факультэта.
- ГЕРАШЧАНКА С. С. — студэнт 4-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
- КАСПЯРОВІЧ Ю. У. — студэнт 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
- КАЗЛОЎ А. А. — студэнт 2-га курса матэматычнага факультэта.
- ЛАУРЫНЕНКА А. Л. — студэнт 3-га курса эканамічнага факультэта.
- ЛІБА І. П. — студэнт 4-га курса фізічнага факультэта.
- ЛЯУЧУК В. Д. — студэнт 4-га курса матэматычнага факультэта.
- МАКАРЧУК С. У. — студэнт 3-га курса факультэта фізікавання.
- МЕЗГА М. М. — студэнт 4-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
- ПАСЬКО А. С. — студэнтка 4-га курса фізічнага факультэта.
- ПАЦЕМКІНА С. І. — студэнтка 3-га курса біялагічнага факультэта.
- ПЕРШЫН І. А. — студэнт 3-га курса фізічнага факультэта.
- ХМАРА В. М. — студэнт 4-га курса геалагічнага факультэта.

На шляху перабудовы

Ва ўмовах паскарэння сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны і дэмакратызацыі грамадска-палітычнага жыцця саўдэкага грамадства ўзрастае роля студэнцкіх прафсаюзнаў і камсамольскіх арганізацый вышэйшых навучальных устаноў у рэалізацыі «Асноўных напрамкаў перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі ў краіне».

Анцыцыяляючы рашэнні XXVII з'езда КПСС і студэнцкага (1987 г.) Пленума ЦК КПСС, рэзалюцыю прапановы, выказаныя дэлегатамі XVIII з'езда прафсаюзаў СССР і XX з'езда ВЛКСМ, Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР, Сакратарыят ВЦСПС і Сакратарыят ЦК ВЛКСМ прынялі паставу «Аб першачарговых мерах па пашырэнню ўдзелу студэнтаў у кіраванні вышэйшымі навучальнымі ўстановамі».

Самольскія арганізацыі цяпер могуць прымаць рашэнне аб пераводзе студэнцкіх інтэрнатаў на частковае або поўнае самакіраванне, якое павінна забяспечыць актыўны ўдзел студэнтаў у наладжанні грамадска-харыснай працы ў пазавучэбны час, узорнага быту і адпачынку, культуры-масавых і спартыўна-аздарэўленчых мерапрыемстваў. Пры гэтым неабходна абавязкова ўзагодненне са студэнцкімі саветамі інтэрнату кандыдатур персаналу, які прымае на працу. Роботнікі інтэрнату павінны дваць справаздачы аб сваёй рабоце на пасяджэннях студсавета.

Адміністрацыя ВУУ абавязана дваць адказы на запытаны студэнцкага прафсаюзнага і камсамольскага камітэтаў, студэнцкай групы, сходу студэнтаў, курса або факультэта па пытаннях, якія перабудовы дэдактовага вывучэння, не пазней чым праз 10 дзён.

На факультэтах і курсах неабход-

правадзэнні атэстацыі выкладчыкаў і выбарні на конкурсу.

Адказныя задачы пастаўлены перад камітэтамі камсамола і студэнцкімі прафсаюзнамі камітэтамі. Іх важнейшы абавязак — усмярлена павышэнне якасці вучэбнай працы. Гэтыя органы павінны ўсмярлена садзейнічаць стварэнню ў ВУУ студэнцкіх навукова-даследчых лабараторы і іншых прафсаюнальных і творчых аб'яднанняў на аснове студэнцкага самакіравання, а таксама студэнцкіх арганізацый па аказанню платных паслуг насельніцтву. Неабходна будзе пашырыць арганізацыю ў рамках СБА студэнцкіх вытворчых атрдаў для работы ў летні перыяд на прадпрыемствах і ў арганізацыях народнай гаспадаркі па профілю будучай спецыяльнасці.

Калектывам студэнцкіх акадэмічных груп прадстаўляецца права выбіраць стараст, прымаць рашэнні аб іх вызваленні ад абавязку

ШЫРОКІЯ ПРАВА СТУДЭНТАЎ

У гэтым дакуменце прадугледжана ўважэнне ў састаў вучонага саветаў ВУУ і факультэтаў прадстаўнікоў студэнцкіх калектываў. Устаноўлена, што колькасць студэнтаў у савета павінна складаць не менш адной чацвёртай яго колькасці. Вылучэнне прадстаўнікоў у састаў саветаў праводзіцца на прафсаюзна-камсамольскіх сходах (сходах прафсаюзна-камсамольскага актыву) ВУУ, факультэтаў і курсаў.

Пры выбарах рэктара і дэканаў рэкамендавана ўводзіць у састаў расшыранага вучонага савета ВУУ і факультэтаў прадстаўнікоў студэнцкіх прафсаюзнаў і камсамольскіх арганізацый у колькасці да адной трэцяй яго саставу. Пашырэнне прадстаўніцтва ў ўдзел студэнцкіх прафсаюзнаў і камсамольскіх арганізацый навучальных устаноў у рабоце прыёмніх і стыпендыяльных камісій.

Дазволена прадстаўнікам выбарнага актыву студэнцкіх грамадскіх арганізацый, старстам труп прысутнічаць на з'ездах, экзаменах, пры абароне курсавых і дыпломных работ і ўносіць прапановы па ўдасканаленню практыкі іх правядзення.

Прадстаўнікі студэнцкіх грамадскіх арганізацый цяпер будуць дапускацца да работы па размеркаванні маладых спецыялістаў. Ім прадстаўлена права ўносіць прапановы па фарміраванню плана размеркавання. Думка калектыву студэнцкай групы павінна ўлічвацца пры накіраванні маладых спецыялістаў на канкрэтныя месцы работы.

Студэнцкія прафсаюныя і кам-

на цяпер рэгулярна праводзіць агульныя сходы студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкага саставу, на якіх абмяркоўваюць меры па ўдасканаленню вучэбна-выхавачага працэсу, у тым ліку прапановы па ўкараненню вольнага наведвання лекцый на курсах і факультэтах у цэлым, па павышэнню якасці выкладання і вучобы студэнтаў, па лепшай арганізацыі быту і адпачынку. На гэтых сходах неабходна заслухоўваць адказы службовых асоб і выкладчыкаў на запытаны грамадскіх арганізацый, інфармацыю аб прымаемых па гэтых жа запытаннях мерах. Павінны заслухоўвацца таксама справаздачы прадстаўнікоў студэнцкіх калектываў у органах кіравання, экзаменацыйных камісій па размеркаванні маладых спецыялістаў, студэнтаў — членаў вучонага саветаў ВУУ і факультэтаў аб іх рабоце па выкананню студэнцкіх наказаў.

Прадстаўнікі студэнцкіх калектываў, якія не будуць выконваць ускладзеныя на іх функцыі, па рашэнню студэнцкіх прафсаюзна-камсамольскіх сходаў (сходаў актыву) могуць быць адзаваны з саставу вучонага саветаў і іншых органаў кіравання.

Для сістэматычнага вывучэння думкі студэнтаў аб якасці выкладання вучэбных дысцыплін сіламі дэканатаў і прадстаўнікоў студэнцкіх грамадскіх арганізацый прадугледжана штогадовае анкаванне студэнтаў па распрацаванай Мінвузам СССР метадыцы. Вынікі гэтага анкавання неабходна даводзіць да ведама выкладчыкаў, а таксама атэстацыйных камісій і вучонага саветаў пры

ўважэнні ў дэканат з прапановамі аб зацверджанні прынятага студэнцкім калектывам групы рашэння. Студэнцкая група можа ўносіць прапановы і рабіць запытаны ў органы адміністрацыі і грамадскія арганізацыі па ўсіх пытаннях сваёй жыццядзейнасці.

Студэнцкім групам прадстаўлена права вылучаць кандыдатаў на прысваенне імяных і персанальных стыпендыяў, хадаўнічаць перад стыпендыяльнай камісіяй аб назначэнні стыпендыяльным членам вучэбнай групы, якія маюць здавальняючыя адзекі, а таксама аб назначэнні надбавкі да стыпендыі за актыўны ўдзел у грамадска-харыснай дзейнасці і яе з'яцкі, уносіць прапановы ў прафком і студсавет аб размеркаванні месц у інтэрнаце, пасяленні і размяшчэнні ў ім членаў вучэбных груп.

Група можа прадстаўляць у рэктарат (дэканат) сваю абгрунтаваную думку па пытаннях заахвочвання або пакарэння студэнтаў групы, адлічэння іх з ВУУ па прычынах, не звязаных з неспаспяхавасцю, або аднаўлення ў ёй, атэстацыі і адбору студэнтаў для паглыбленай прафсаюнальнай падрыхтоўкі, выдчы характарыстыкі і рэкамендацыі для навучнага ўспраўтвання.

Прынята рашэнне аб правядзенні ў наступным годзе Усеаюзнага студэнцкага форуму, на якім будзе абмеркаваны ход перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі і пытанні далейшай актывізацыі работы камсамольскіх і прафсаюнальных арганізацый ВУУ.

На факультэце перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі

УКАРАНЯЮЦА НОВЫЯ ФОРМЫ

Сёлета адбыўся другі набор слухачоў на факультэт перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі інжынерна-тэхнічных работнікаў, які быў адкрыты на базе нашга ўніверсітэта ў мінулым годзе. Кантынгент тых, хто абнаўляе і палпаўне свае прафсаюнальныя веды, павялічыўся на адну групу і дасягнуў двухсот чалавек.

Кі паведамлі рэдакцыі дэкан ФППК дацэнт А. І. Іванюк, падрыхтоўка да новага навучальнага года на гэтым факультэце вялася з асаблівай руплівасцю. У сярэдзіне верасня адбылося пасяджэнне Савета ФППК. Разам з вядучымі вучонымі, што выкладаюць на факультэце, на ім прысутнічалі кіруючыя спецыялісты прадпрыемстваў і арганізацый, інжынерна-тэхнічныя работнікі якіх рэкамендаваны для перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі. Адбылася прадметная размова аб арганізацыі вучэбнага працэсу. Вырашана зрабіць яго больш гібкім, злілі кам умоў працы слухачоў. Графі-

кам вучэбнага працэсу прадугледжана змешаная форма навучання па 12-гадзіннай тыднёвай праграме. Для правядзення заняткаў выкладчыкі будуць выздзяцца і на канкрэтныя аб'екты. Гэта дазволіць максімальна наблізіць вучобу да вытворчасці.

Асноўны касцяк слухачоў факультэта складаюць інжынерна-тэхнічныя работнікі сістэмы радыёпрымысловасці. На ім павышаюць свае веды таксама прадстаўнікі ВА «Гідрааўтаматыка», Імя С. М. Кірава, «Гомсельмаш», заводзав пускавых рухавікоў, «Крышталь», іншых прадпрыемстваў, а таксама канструктарскіх бюро.

На ФППК вядзецца перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі па шасці спецыялізацыях: радыё-тэхнічныя сістэмы; тэхналогія распрацоўкі праграмных сістэм; тэорыя і тэхніка энтан; аўтаматызацыя фізіка-тэхнічнага эксперыменту; арганізацыя кіравання вытворчасцю ў прамысловасці; эканамічная інфарматыка і АСК.

ГУЛЬТАЯМ — НЕ МЕСЦА ВА УНІВЕРСИТЕЦЕ

Кожны, хто вырашыў набывць вышэйшую адукацыю, павінен адносіцца да вучобы з усёй сур'ёзнасцю, настойліва авалоўваць ведамі па абранай спецыяльнасці. Аднак ёсць яшчэ юнакі і дзяўчаты, якія лічаць, што студэнцкія гады — амаль бестурботная пара ў іх жыцці. Такія маладыя не даражыць часам, мала ўдзяляе ўвагі падрыхтоўцы да заняткаў. Як вынік — адставанне па многіх дысцыплінах.

Перабудова вышэйшай школы патрабуе якаснага паліяпэння адукацыі ў кожнай ВУУ. Цяпер ужо няма пажалівацца да тых, хто з сесіі да сесіі «едзе» на двоекках. Загадам па Мінвузу СССР забаронены ўмоўныя пераводы з курса на курс тых студэнтаў, якія маюць «хвасты». Калі студэнт не ліквідуе акадэмічную запазненасць да строга ўстаноўленага тэрміну, ён адлічваецца з універсітэта за неспаспяхавасцю.

Як паведамлі рэдакцыі ў вучэбным аддзеле, нядаўна з нашым універсітэтам развіталіся 40 студэнтаў. 17 чалавек, напрыклад, адлічаны з гісторыка-філалагічнага факультэта. Сярод іх

пяцікурсніца аддзялення беларускай і рускай мовы і літаратуры Святлана Каваленка, чацвёртакурсніца гэтага ж аддзялення Жана Фамушкова, студэнткі 4-та курса аддзялення рускай мовы і літаратуры Святлана Касценіч і Кведрына Пекцерава. Мы назвалі гэтыя прозвішчы невялікава. Магчыма, яшчэ і цяпер сярод асобных студэнтаў існуе думка: «Алоўнае заканчэньне тры курсы, а там ужо ж-небудзь выпусцыцца». Такое меркаванне — глыбока памылковае. Тэкучы цяпер не будзе нікому.

У заклуччэнне скажам, што адлічаныя з універсітэта за неспаспяхавасць ёсць таксама на матэматычным, геалагічным, фізічным і эканамічным факультэтах.

НА ПАСЯДЖЭННІ ЖАНСАВЕТА

Адбылося першае ў гэтым навучальным годзе пасяджэнне жансавета ўніверсітэта. Яго членамі дэталёва абмеркаваны план сваёй ра-

боты на бліжэйшы час, намерана правядзенне шэрагу мерапрыемстваў, прысвечаных 70-годдзю Вялікага Кастрычніка. Сярод іх

лад, выстаўка навуковых работ выкладчыц ГДУ, напісаных імі за апошнія пяць гадоў, і інш.

[Наш кар.]

